

66

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 28 lutego 1983 r.

w sprawie opłat za przekazanie gospodarstwa rolnego następcy rolnika.

Na podstawie art. 59 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 268) zarządza się, co następuje:

§ 1. Za sporządzenie aktu notarialnego, którego treścią jest przekazanie gospodarstwa rolnego następcy rolnika, pobiera się opłatę stałą w wysokości 3.000 zł.

§ 2. Wpis stały w wysokości 1.000 zł pobiera się od wniosku o wpis w księdze wieczystej:

- 1) prawa własności nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego przekazanego następcy rolnika,
- 2) praw rzeczowych ograniczonych na nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego na rzecz rolnika, który przekazał to gospodarstwo następcy.

§ 3. Od opłat notarialnych i sądowych określonych w § 1 i 2 zwolnić może w całości lub częściowo państwowe biuro notarialne, jeżeli ubiegający się o zwolnienie należyście wykaże, że ze względu na swoją sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów nie jest w stanie uiścić należnych opłat.

§ 4. Jeżeli obowiązek uiszczenia opłaty, o której mowa w § 2, powstał przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, opłatę pobiera się według przepisów dotychczasowych.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: S. Zawadzki

67

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 23 lutego 1983 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie dodatkowego wykazu trucizn i środków szkodliwych.

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 21 maja 1963 r. o substancjach trujących (Dz. U. z 1963 r. Nr 22, poz. 116 i z 1983 r. Nr 6, poz. 35) zarządza się, co następuje:

§ 1. W wykazie środków szkodliwych (wykaz B1) stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 4 września 1965 r. w

sprawie dodatkowego wykazu trucizn i środków szkodliwych (Dz. U. Nr 40, poz. 252) przed pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a. Chlorek acetylu”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: T. Szlachowski

68

OBWIESZCZENIE MINISTRA PRACY, PŁAC I SPRAW SOCJALNYCH

z dnia 21 lutego 1983 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin.

1. Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 269) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 1974 r. Nr 21, poz. 117, z 1977 r. Nr 11, poz. 43 i z 1982 r. Nr 40, poz. 269), z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów wydanych przed dniem ogłoszenia jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji rozdziałów, artykułów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje następujących przepisów:

1) art. 58, 59, 67 i 68 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 21, poz. 117) w brzmieniu:

„Art. 58. 1. Przepisy ustawy stosuje się do spraw o świadczenia wszczętych na skutek wniosków zgłoszonych po wejściu w życie ustawy, z tym że przy ocenie prawa do świadczeń za okres do dnia 31 lipca 1974 r. oraz przy ustalaniu wysokości świadczeń należnych za ten okres stosuje się przepisy obowiązujące przed dniem wejścia w życie ustawy.

2. Do spraw o świadczenia wszczętych na skutek wniosków zgłoszonych przed

wejściem w życie ustawy stosuje się przepisy obowiązujące przed jej wejściem w życie z uwzględnieniem przepisu art. 59.

- Art. 59.** 1. Renty inwalidzkie i rodzinne wypłacane w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 11 oraz z 1972 r. Nr 53, poz. 341 i 342) podlegają podwyższeniu z urzędu na zasadach określonych niniejszą ustawą.
2. Jeżeli prawo do renty przyznanej na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 1, było w całości zawieszona z powodu osiągnięcia zarobku z tytułu zatrudnienia lub dochodu z innych źródeł, rentę podwyższa się na wniosek zainteresowanego.
3. Kwota podwyżki renty, o której mowa w ust. 1 lub 2, nie może wynosić mniej niż 125 zł miesięcznie."

- „Art. 67. 1. Traci moc ustawa z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 11 oraz z 1972 r. Nr 53, poz. 341 i 342).
2. Tracą moc:
- 1) art. 48 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6, z 1972 r. Nr 16, poz. 114 i Nr 53, poz. 341 oraz z 1973 r. Nr 38, poz. 225),
 - 2) art. 38 ustawy z dnia 8 czerwca 1972 r. o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników (Dz. U. Nr 23, poz. 165),
 - 3) art. 7 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 września 1973 r. o zaopatrzeniu emerytalnym twórców i ich rodzin (Dz. U. Nr 38, poz. 225).
3. Osobom, pobierającym w dniu wejścia w życie ustawy dodatek do emerytury na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 2, ustala się na ich wniosek wysokość świadczeń przy zastosowaniu art. 51 ustawy.

Art. 68. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1974 r.;"

- 2) art. 17 ustawy z dnia 31 marca 1977 r. o dalszym zwiększeniu emerytur i rent oraz o zmianie niektórych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym (Dz. U. Nr 11, poz. 43) w brzmieniu:

„Art. 17. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 maja 1977 r.;"

- 3) art. 2, 3, 4 i 6 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 269) w brzmieniu:

„Art. 2. 1. Świadczenia przysługujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów dotychczasowych pod-

legają podwyższeniu według zasad wynikających ze zmian wprowadzonych niniejszą ustawą, z uwzględnieniem ust. 2—7.

2. Renty inwalidzkie i rodzinne, których podstawę wymiaru stanowi kwota 4.200 zł lub niższa, podwyższa się przez obliczenie ich odpowiednio od kwot 7.500 lub 9.000 zł.
3. Renty inwalidzkie i rodzinne, których podstawę wymiaru stanowią zarobki, podwyższa się na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, dotyczących podwyższenia emerytur i rent przyznanych przed dniem 1 stycznia 1983 r., z tym że całą kwotę podwyżki wypłaca się jednorazowo z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.
4. Renty inwalidzkie i rodzinne, których podstawę wymiaru stanowi uposażenie przysługujące żołnierzowi zawodowemu w odpowiednim stopniu wojskowym i według stanowiska typowego dla tego stopnia, podwyższa się przez obliczenie ich od odpowiedniego uposażenia obowiązującego w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, powiększonego o rekompensatę z tytułu podwyżek cen pobieraną w tym dniu przez osobę uprawnioną do renty. Przy podwyższaniu renty rodzinnej kwotę uposażenia powiększa się o rekompensatę pobieraną tylko przez jedną z osób uprawnionych do tej renty.
5. Kwota renty obliczona stosownie do ust. 1—4 nie może być niższa od kwoty renty przysługującej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, łącznie z pobieranymi rekompensatami z tytułu podwyżek cen.
6. Podwyższenia świadczeń, o których mowa w ust. 1—4, dokonuje się z urzędu, a jeżeli prawo do tych świadczeń było zawieszona — na wniosek zainteresowanego.
7. Świadczenia, o których mowa w ust. 1—6, podwyższa się począwszy od dnia 1 października 1982 r., z tym że kwotę podwyżek za okres od dnia 1 października 1982 r. do dnia 31 grudnia 1982 r. obniża się o kwoty wypłaconych za ten okres rekompensat z tytułu podwyżek cen.

Art. 3. Osobom pobierającym na podstawie niniejszej ustawy renty inwalidzkie i rodzinne nie przysługują od dnia wejścia w życie tej ustawy pobierane dotychczas rekompensaty z tytułu podwyżek cen.

Art. 4. W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. o szczególnych uprawnieniach kombatantów (Dz. U. Nr 16, poz. 122) w art. 11 ust. 4 skreśla się."

„Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1983 r."

Kierownik Ministerstwa Pracy, Płac i Spraw Socjalnych:
J. Bury

Załącznik do obwieszczenia Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 21 lutego 1983 r. (poz. 68)

USTAWA

z dnia 29 maja 1974 r.

o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin.

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

Art. 1. Zaopatrzenie określone niniejszą ustawą przysługuje:

- 1) inwalidom wojennym,
- 2) inwalidom wojskowym,
- 3) członkom rodzin, pozostałym po żołnierzach poległych, zmarłych lub zaginionych w czasie służby wojskowej oraz po inwalidach wojennych i wojskowych.

Art. 2. Zaopatrzenie obejmuje:

- 1) świadczenia pieniężne:
 - a) rentę inwalidzką,
 - b) rentę rodzinną,
 - c) dodatki do rent,
 - d) zasiłek pogrzebowy,
- 2) świadczenia w naturze:
 - a) świadczenia lecznicze i położnicze,
 - b) protezowanie,
 - c) przysposobienie zawodowe,
 - d) pobyt w domu rencistów,
- 3) inne uprawnienia i przywileje.

Art. 3. Zaopatrzenie określone w ustawie przysługuje z funduszy państwowych.

Art. 4. 1. Prawo do świadczeń pieniężnych ustalają i świadczenia wypłacają właściwe do spraw rent organy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Świadczeń leczniczych udzielają zakłady społeczne służby zdrowia.

Art. 5. Świadczenia określone w ustawie przysługują w czasie pobytu osoby uprawnionej na obszarze Państwa Polskiego, chyba że niniejsza ustawa albo umowy międzynarodowe stanowią inaczej.

Rozdział 2

Uprawnienia inwalidów wojennych.

Art. 6. 1. Inwalidą wojennym jest żołnierz, który został zaliczony do jednej z grup inwalidów wskutek inwalidztwa powstałego w związku z działaniami wojennymi lub mającymi charakter wojennych w czasie:

- 1) pełnienia w okresie wojny 1939—1945 służby w Wojsku Polskim, w polskich formacjach wojskowych przy armiach sojuszniczych oraz w oddziałach ruchu podziemnego lub partyzanckiego prowadzących na obszarze Państwa Polskiego walkę z hitlerowskim okupantem,
- 2) pełnienia służby w Siłach Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w okresie walk o utrwalenie władzy ludowej.

2. Za inwalidę wojennego uważa się również żołnierza mającego obywatelstwo polskie, który został zali-

czony do jednej z grup inwalidów wskutek inwalidztwa powstałego w związku z działaniami wojennymi lub mającymi charakter wojennych w czasie pełnienia w okresie wojny 1939—1945 służby w Armii Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich oraz w innych armiach sojuszniczych, a także w oddziałach antyfaszystowskiego ruchu podziemnego lub partyzanckiego działających na obszarze innych państw.

Art. 7. Za inwalidztwo powstałe w związku z działaniami wojennymi lub mającymi charakter wojennych uważa się inwalidztwo będące następstwem zranień, kontuzji i innych obrażeń lub chorób doznanych:

- 1) w walce z wrogiem,
- 2) na froncie lub w związku z pobytem na froncie,
- 3) wskutek wypadku pozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej w czasie określonym w art. 6,
- 4) w związku z pobytem w niewoli lub w obozie dla internowanych,
- 5) w związku z udziałem w ruchu podziemnym lub partyzanckim oraz z pobytem w niewoli, w obozach koncentracyjnych lub w więzieniach za udział w tym ruchu.

Art. 8. Za inwalidę wojennego uważa się również osobę mającą obywatelstwo polskie, która została zaliczona do jednej z grup inwalidów z tytułu inwalidztwa będącego następstwem zranień lub kontuzji doznanych w związku z:

- 1) pełnieniem służby w wojskowych oddziałach ludowych w czasie wojny domowej w Hiszpanii lub w okresie internowania w następstwie tej służby,
- 2) udziałem w obronie Poczty Gdańskiej we wrześniu 1939 r. i w walkach o Cytadelę Poznańską w lutym 1945 r.,
- 3) utrzestniczeniem w konwojach w okresie wojny 1939—1945 w charakterze członka załóg handlowych statków morskich,
- 4) udziałem w walkach o utrwalenie władzy ludowej w charakterze:
 - a) funkcjonariusza Milicji Obywatelskiej i organów bezpieczeństwa oraz członków Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywatelskiej,
 - b) funkcjonariusza Straży Ochrony Kolei pełniącego wojskową służbę komunikacyjną w pułku kombinowanym Straży Ochrony Kolei podlegającym dowództwu grupy operacyjnej „Wisła”,
- 5) rozminowywaniem kraju w czasie pełnienia służby w Siłach Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej po zakończeniu wojny 1939—1945.

Art. 9. Renta inwalidzka przysługuje żołnierzowi, który został zaliczony do jednej z grup inwalidów wskutek inwalidztwa powstałego w związku z działaniami wojennymi lub mającymi charakter wojennych, choćby nawet

Inwalidztwo to powstało po zwolnieniu ze służby wojskowej.

Art. 10. Renta inwalidzka dla inwalidy wojennego wynosi:

- 1) 100% podstawy jej wymiaru — dla inwalidów I i II grupy,
- 2) 75% podstawy jej wymiaru — dla inwalidów III grupy.

Art. 11. 1. Podstawę wymiaru renty inwalidzkiej stanowi:

- 1) kwota 7.500 zł, jeżeli inwalida otrzymuje emeryturę lub rentę z innego tytułu albo osiąga wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia lub dochód z innych źródeł,
- 2) kwota 9.000 zł, jeżeli inwalida nie otrzymuje emerytury lub renty z innego tytułu i nie osiąga wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia lub dochodu z innych źródeł.

2. Jeżeli renta pobierana przez inwalidę wojennego przed dniem 1 stycznia 1983 r. obliczona była od wynagrodzenia wyższego niż odpowiednie kwoty określone w ust. 1, podstawę wymiaru renty stanowi nadal to wynagrodzenie. Jeżeli wynagrodzenie podlegało podatkowi od wynagrodzeń i składce na cele emerytalne, pomniejsza się je o kwotę tego podatku i składki, nie więcej jednak niż do kwot określonych w ust. 1.

3. Renty obliczone od podstawy wymiaru, o której mowa w ust. 1 i 2, ulegają — w miarę wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce społecznej — corocznym podwyżkom na zasadach i w terminach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 12. 1. Do rent inwalidzkich przysługują dodatki:

- 1) rodzinne,
- 2) pielęgnacyjny — z tytułu zaliczenia do I grupy inwalidów lub ukończenia 75 lat życia,
- 3) z tytułu odznaczeń państwowych.

2. Dodatki wymienione w ust. 1 pkt 1—3 przysługują w wysokości i na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, z tym że dodatek pielęgnacyjny z tytułu zaliczenia do I grupy inwalidów przysługuje w wysokości zwiększonej o 50%.

Art. 13. 1. Inwalidzie wojennemu przysługuje prawo do bezpłatnych świadczeń leczniczych, przedmiotów ortopedycznych, protez, środków pomocniczych oraz leków i środków opatrunkowych.

2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, przysługują również osobie, która doznała uszczerbku na zdrowiu w okolicznościach określonych w art. 7 i 8 i nie została zaliczona do żadnej z grup inwalidów.

3. Członkom rodziny inwalidy wojennego przysługuje prawo do świadczeń, o których mowa w ust. 1, i świadczeń połączonych.

4. Świadczenia określone w ust. 1—3 przysługują na zasadach określonych przepisami o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 14. Inwalidzie wojennemu, wymagającemu leczenia sanatoryjnego, przysługuje prawo do skierowania na pobyt w sanatorium co najmniej raz na 3 lata niezależnie od przysługującego mu z tytułu zatrudnienia urlopu wypoczynkowego.

Art. 15. 1. Inwalida wojenny może być poddany specjalnemu leczeniu, przeszkoleniu oraz usprawnieniu w ośrodkach rehabilitacji w celu całkowitego lub częściowego przywrócenia zdolności do pracy albo zapobieżenia pogorszeniu stanu zdrowia.

2. W zakresie specjalnego leczenia, przeszkolenia oraz usprawnienia stosuje się odpowiednio przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 16. 1. Inwalidzie wojennemu przysługuje, z uwzględnieniem ust. 2, prawo do bezpłatnych przejazdów tramwajami i autobusami (trolejbusami) komunikacji miejskiej, bez względu na miejsce zamieszkania, oraz prawo do 50% ulgi taryfowej przy przejazdach kolejami i autobusami państwowej komunikacji samochodowej.

2. Inwalidzie wojennemu zaliczonemu do I grupy inwalidów przysługuje prawo do bezpłatnych przejazdów kolejami i autobusami państwowej komunikacji samochodowej.

3. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługujące inwalidzie wojennemu zaliczonemu do I grupy inwalidów, przysługują odpowiednio towarzyszącemu mu przewodnikowi.

4. Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz Prezesem Urzędu do Spraw Kombatantów może przyznać inwalidom wojennym dalsze ulgi przy przejazdach kolejami, autobusami państwowej komunikacji samochodowej oraz innymi środkami komunikacji w kraju.

Art. 17. 1. Inwalida wojenny, któremu inwalidztwo utrudnia w znacznym stopniu poruszanie się i korzystanie z publicznych środków lokomocji, uprawniony jest do bezpłatnego otrzymania motorowego wózka inwalidzkiego albo może otrzymać pomoc finansową na częściowe pokrycie kosztu zakupu przydzielonego mu samochodu osobowego.

2. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Prezesem Urzędu do Spraw Kombatantów określa zasady i tryb przyznawania inwalidom wojennym świadczeń wymienionych w ust. 1.

Art. 18. 1. Inwalidzie wojennemu zapewnia się pracę odpowiadającą jego sprawności fizycznej i kwalifikacjom zawodowym.

2. Właściwy terenowy organ administracji państwowej na wniosek inwalidy wojennego kieruje go do pracy. Zakład pracy, do którego inwalida został skierowany, jest obowiązany zatrudnić go stosownie do sprawności fizycznej i kwalifikacji zawodowych.

3. Rozwiązanie z inwalidą wojennym stosunku pracy przez zakład pracy może być dokonane tylko po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego terenowego organu administracji państwowej:

- 1) bez wypowiedzenia — z przyczyn określonych w przepisach dotyczących rozwiązywania umów o pracę bez wypowiedzenia,
- 2) za wypowiedzeniem — tylko z ważnych przyczyn, a w szczególności, gdy inwalida całkowicie lub w znacznym stopniu utracił zdolność do wykonywania powierzonej mu pracy lub dopuszcza się naruszenia dyscypliny pracy albo gdy następuje likwidacja zakładu pracy.

4. Zgoda, o której mowa w ust. 3, nie jest wymagana do rozwiązania stosunku pracy z inwalidą wojennym:

- 1) powołanym na stanowisko kierownicze przez instytucję nadrzędną nad zakładem pracy,
- 2) który spełnia warunki do uzyskania emerytury.

Art. 19. Inwalidzie wojennemu pozostającemu w zatrudnieniu zwiększa się przysługujący mu urlop wypoczynkowy o 10 dni roboczych. Zwiększenie to nie przysługuje jednak inwalidzie korzystającemu z urlopu w wymiarze przekraczającym 26 dni roboczych w ciągu roku.

Art. 20. 1. Inwalidzie wojennemu zalicza się czas jego służby wojskowej oraz okresy pobytu w niewoli i w obozach dla internowanych, w obozach koncentracyjnych lub w więzieniach w związku z udziałem w ruchu podziemnym lub partyzanckim w czasie od dnia 1 września 1939 r. do dnia 9 maja 1945 r. do okresów zatrudnienia, od których zależy przyznanie lub wysokość wszelkich świadczeń przysługujących pracownikom od zakładu pracy.

2. Do okresów zatrudnienia, od których zależy przyznanie lub wysokość wszelkich świadczeń przysługujących pracownikom od zakładu pracy, zalicza się również okresy służby i działalności, o których mowa w art. 8.

3. Okresy, o których mowa w ust. 1 i 2, zalicza się w wymiarze podwójnym do okresu zatrudnienia, od którego zależy przyznanie emerytury lub renty.

Art. 21. 1. Inwalida wojenny, który ma wymagany do uzyskania emerytury okres zatrudnienia, może na swój wniosek przejść na emeryturę po osiągnięciu wieku:

- 1) 50 lat przez kobietę i 55 lat przez mężczyznę, jeżeli został zaliczony do I lub II grupy inwalidów, albo
- 2) 55 lat przez kobietę i 60 lat przez mężczyznę, jeżeli został zaliczony do III grupy inwalidów.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio również do inwalidy nabywającego prawo do emerytury z innego tytułu niż zatrudnienie.

Art. 22. 1. Inwalida wojenny wymagający szczególnej opieki korzysta z pierwszeństwa w umieszczeniu, na jego wniosek, w domu kombatanta lub w domu pomocy społecznej. Na pokrycie kosztów utrzymania w tych domach można dokonywać potrąceń z renty według zasad określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

2. Potrąceń na pokrycie kosztów utrzymania, o których mowa w ust. 1, można dokonywać również w razie pobytu powyżej 1 roku w zamkniętych zakładach społecznych służby zdrowia.

3. Szczegółowe zasady dokonywania potrąceń, o których mowa w ust. 2, określa w drodze rozporządzenia Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej, uwzględniając stan rodzinny osób pobierających renty.

Art. 23. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia może przyznać inwalidom wojennym inne uprawnienia i przywileje niż określone w art. 9—22.

Rozdział 3

Uprawnienia rodzin poległych żołnierzy i zmarłych inwalidów wojennych.

Art. 24. 1. Świadczenia określone w niniejszym rozdziale przysługują uprawnionym członkom rodziny pozostałym po:

- 1) żołnierzach formacji wymienionych w art. 6, którzy polegli w walce z wrogiem lub zmarli wskutek na-

stępstw zranień, kontuzji i innych obrażeń lub chorób doznanych w okolicznościach określonych w art. 7,

- 2) osobach, które poległy w okolicznościach określonych w art. 8 lub zmarłych wskutek następstw zranień i kontuzji doznanych w tych okolicznościach,
- 3) zmarłych inwalidach wojennych.

2. Za członków rodziny uprawnionych do świadczeń uważa się:

- 1) małżonka, który:
 - a) osiągnął wiek: kobieta 50 lat, mężczyzna 65 lat albo
 - b) jest inwalidą, albo
 - c) wychowuje co najmniej jedno z dzieci, wnuków lub rodzeństwa uprawnione do renty rodzinnej po poległym — zmarłym, które nie osiągnęło 16 lat, a jeżeli kształcił się w szkole — 18 lat życia, lub sprawuje pieczę nad dzieckiem zaliczonym do I lub II grupy inwalidów,
- 2) dzieci, wnuki i rodzeństwo, jeżeli spełniają warunki do uzyskania renty rodzinnej, określone w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin,
- 3) rodziców, którzy pozostawali na utrzymaniu:
 - a) żołnierza, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, w chwili jego powołania do służby wojskowej,
 - b) osoby, o której mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, w chwili jej śmierci lub bezpośrednio przed podjęciem działalności, o której mowa w art. 8.

Art. 25. 1. Uprawnionym członkom rodziny przysługuje renta rodzinna w wysokości:

- 1) 70% podstawy wymiaru dla jednej osoby,
- 2) 75% podstawy wymiaru dla dwóch osób,
- 3) 85% podstawy wymiaru dla trzech i więcej osób.

2. Podstawę wymiaru renty rodzinnej stanowi — w zależności od wyboru osoby uprawnionej:

- 1) kwota 7.500 zł, jeżeli choćby jedna z osób uprawnionych do renty osiąga wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia lub dochody z innych źródeł, albo kwota 9.000 zł, jeżeli żadna z osób uprawnionych do renty nie osiąga takich dochodów,
- 2) podstawa wymiaru renty inwalidzkiej zmarłego inwalidy,
- 3) przeciętne miesięczne wynagrodzenie inwalidy wojennego ustalone na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

3. Przepis art. 11 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 26. Wszystkim członkom rodziny przysługuje jedna łączna renta rodzinna.

Art. 27. Do rent rodzinnych przysługują dodatki rodzinne i dodatki dla sierot zupełnych, dodatek pielęgnacyjny z tytułu zaliczenia do I grupy inwalidów lub ukończenia 75 lat życia oraz dodatek z tytułu odznaczeń państwowych w wysokości i na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 28. Osobie pobierającej rentę rodzinną przysługuje prawo do bezpłatnych świadczeń leczniczych, przedmiotów ortopedycznych, protez, środków pomocniczych, leków i środków opatrunkowych oraz do świadczeń położniczych w zakresie i na warunkach określonych w prze-

pisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 29. Osobom pobierającym rentę rodzinną przysługuje pierwszeństwo w umieszczaniu dzieci w żłobkach, domach dziecka oraz przedszkolach.

Rozdział 4

Uprawnienia inwalidów wojskowych.

Art. 30. 1. Inwalidą wojskowym jest żołnierz niezawodowy Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, który został zaliczony do jednej z grup inwalidów wskutek inwalidztwa powstałego:

- 1) w czasie odbywania czynnej służby wojskowej w okresie pokoju,
- 2) w ciągu 3 lat od zwolnienia z tej służby, jeżeli inwalidztwo to jest następstwem chorób powstałych lub urazów doznanych w czasie odbywania służby wojskowej.

2. Nie uważa się za inwalidę wojskowego żołnierza zwolnionego z czynnej służby wojskowej podczas pierwszych 6 tygodni jej odbywania z powodu choroby, która powstała niewątpliwie przed stawieniem się żołnierza do służby wojskowej i nie uległa pogorszeniu wskutek tej służby.

Art. 31. W zależności od przyczyny powstania inwalidztwo może pozostawać w związku ze służbą wojskową albo bez związku z tą służbą.

Art. 32. 1. Za inwalidztwo pozostające w związku ze służbą wojskową uważa się inwalidztwo, które powstało na skutek:

- 1) wypadku pozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej w rozumieniu przepisów o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową,
- 2) chorób zakaźnych panujących w miejscu służbowego pobytu żołnierza,
- 3) chorób powstałych w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej,
- 4) istotnego pogorszenia stanów chorobowych w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej.

2. Minister Obrony Narodowej ustala w porozumieniu z Ministrami Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz Zdrowia i Opieki Społecznej wykazy chorób i stanów chorobowych, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4.

Art. 33. Inwalidztwo nie pozostaje w związku ze służbą wojskową, jeżeli:

- 1) powstało z innych przyczyn niż określone w art. 32,
- 2) jest następstwem wypadku lub choroby, których wyłączną przyczyną było udowodnione przez jednostkę wojskową umyślne lub rażąco niedbałe działanie albo zaniedbanie żołnierza naruszające obowiązujące przepisy lub rozkazy, jeżeli jego przełożeni zapewnili warunki odpowiadające tym przepisom i sprawowali we właściwy sposób nadzór nad ich przestrzeganiem, a żołnierz posiadał potrzebne umiejętności do wykonywania określonych czynności i był należycie przeszkolony w zakresie znajomości tych przepisów,
- 3) jest następstwem wypadku, do którego w znacznym stopniu przyczynił się sam żołnierz będąc w stanie nietrzeźwym,

4) zranienie, kontuzja i inne obrażenie lub choroba zostały spowodowane przez żołnierza rozmyslnie.

Art. 34. Żołnierzami niezawodowymi w rozumieniu art. 30 są:

- 1) szeregowi i podoficerowie odbywający zasadniczą służbę wojskową,
- 2) żołnierze odbywający przeszkolenie wojskowe studentów i absolwentów szkół wyższych,
- 3) kandydaci na żołnierzy zawodowych kształceni w szkołach i na kursach wojskowych,
- 4) szeregowi oraz podoficerowie, chorążowie i oficerowie rezerwy odbywający ćwiczenia wojskowe,
- 5) podoficerowie, chorążowie i oficerowie rezerwy odbywający okresową służbę wojskową,
- 6) szeregowi oraz podoficerowie rezerwy pełniący czynną służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji.

Art. 35. 1. Renta inwalidzka przysługuje żołnierzowi, o którym mowa w art. 30 ust. 1.

2. Prawo do renty inwalidzkiej powstaje po zwolnieniu żołnierza ze służby wojskowej. W przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie może być na wniosek komendanta szpitala wojskowego, w którym żołnierz przebywa na leczeniu, przyznane żołnierzowi prawo do renty jeszcze przed zwolnieniem go ze służby.

3. Renta inwalidzka przysługuje również żołnierzowi zwolnionemu z czynnej służby wojskowej z powodu czasowej niezdolności do służby, jeżeli żołnierz ten nie ma prawa do zasiłku chorobowego. Renta ta przysługuje przez czas trwania niezdolności do wykonywania zatrudnienia. Na czas ten zalicza się żołnierza do jednej z grup inwalidów.

Art. 36. Renta inwalidzka dla inwalidy wojskowego wynosi miesięcznie:

Inwalidztwo powstałe	Procent podstawy wymiaru w razie zaliczenia do:	
	I i II grupy inwalidów	III grupy inwalidów
w związku ze służbą wojskową	100	75
bez związku ze służbą wojskową	80	60

Art. 37. 1. Podstawę wymiaru stanowi uposażenie przysługujące żołnierzowi zawodowemu w odpowiednim stopniu wojskowym i według stanowiska typowego dla tego stopnia; dla żołnierzy w stopniach niższych od pierwszego stopnia podoficera zawodowego podstawę wymiaru renty stanowi uposażenie przewidziane dla tego stopnia i według odpowiedniego stanowiska typowego.

2. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych określa w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej składniki uposażenia wchodzące w skład podstawy wymiaru renty, o której mowa w ust. 1.

3. Jeżeli żołnierz w chwili powołania do służby był pracownikiem lub jeżeli jego zatrudnienie ustało w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące przed powołaniem do służby, podstawę wymiaru renty stanowi — o ile jest to korzystniejsze — wynagrodzenie za okres ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia albo za okres kolejnych 24 mie-

sięcy zatrudnienia z okresu 12 lat przed powołaniem do służby.

4. Przy ustalaniu podstawy wymiaru stosownie do ust. 3 stosuje się przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin. Jeżeli wynagrodzenie podlegało podatkowi od wynagrodzeń i składce na cele emerytalne, pomniejsza się je o kwotę tego podatku i składki.

5. Podstawa wymiaru nie może być niższa od odpowiednich kwot określonych w art. 11 ust. 1.

6. Renty obliczone od podstawy wymiaru, o której mowa w ust. 1, podlegają podwyższeniu w razie podwyższenia uposażeń żołnierzy zawodowych, przez przyjęcie za podstawę wymiaru odpowiednio podwyższonego uposażenia; podwyższenie rent następuje każdorazowo od dnia 1 marca przypadającego po dniu, od którego podwyższone zostało uposażenie żołnierzy zawodowych; podwyższenie rent po raz pierwszy nastąpi w terminie określonym w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, dotyczących podwyższenia emerytur i rent.

7. Renty obliczone od podstawy wymiaru, o której mowa w ust. 3 i 5, podlegają podwyższeniu w miarę wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce społecznej na zasadach i w terminach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 38. 1. Do rent inwalidzkich przysługują dodatki:

- 1) rodzinne,
- 2) pielęgnacyjny — z tytułu zaliczenia do I grupy inwalidów lub ukończenia 75 lat życia,
- 3) z tytułu odznaczeń państwowych.

2. Dodatki, o których mowa w ust. 1 pkt 1—3, przysługują w wysokości i na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 39. Renta inwalidzka ustalona od podstawy wymiaru, o której mowa w art. 37 ust. 3 i 4, wraz z dodatkiem kombatanckim, z dodatkiem z tytułu odznaczeń państwowych lub z dodatkiem z tytułu tajnego nauczania nie może przekraczać podstawy jej wymiaru.

Art. 40. Prawo do renty inwalidzkiej z tytułu inwalidztwa nie pozostającego w związku ze służbą wojskową ulega zawieszeniu w razie osiągnięcia wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia lub dochodu z innych źródeł — na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 41. Inwalidom wojskowym przysługują uprawnienia określone w art. 13—18 i 21—23.

Art. 42. 1. Zaopatrzenie przewidziane dla inwalidów wojskowych przysługuje również:

- 1) małoletnim kandydatom na żołnierzy zawodowych kształconym w szkołach i orkiestrach wojskowych, którzy stali się inwalidami w czasie odbywania tej nauki lub w ciągu 3 lat po zwolnieniu ze szkoły (orkiestry), jeżeli inwalidztwo pozostaje w związku z nauką w tej szkole (orkiestrze),
- 2) studentom szkół wyższych odbywającym zajęcia wojskowe w studium wojskowym szkoły wyższej, którzy wskutek choroby lub kalectwa nabytego w związku z odbywaniem tych zajęć stali się inwalidami w

czasie odbywania zajęć lub w ciągu 3 lat od ich ukończenia lub zwolnienia od obowiązku ich odbywania,

- 3) osobom powołanym do odbycia czynnej służby wojskowej oraz osobom zwolnionym z tej służby, które w związku z wypadkiem powstałym bez ich winy w drodze z miejsca zamieszkania do jednostki wojskowej lub z powrotem stały się inwalidami bezpośrednio wskutek wypadku lub najpóźniej w ciągu 3 lat od wypadku.

2. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej może w drodze rozporządzenia przyznać prawo do zaopatrzenia przewidzianego dla inwalidów wojskowych również innym osobom niż wymienione w ust. 1, jeżeli obowiązki lub zadania wykonywane przez te osoby wynikają z przepisów o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej lub określone są przepisami szczególnymi, a zakres i charakter tych obowiązków uzasadnia traktowanie osób wykonujących te obowiązki na równi z żołnierzami.

Rozdział 5

Uprawnienia rodzin zmarłych żołnierzy i inwalidów wojskowych.

Art. 43. 1. Świadczenia określone w niniejszym rozdziale przysługują członkom rodziny:

1) żołnierza, który zmarł:

- a) w czasie odbywania czynnej służby wojskowej lub
- b) w ciągu 3 lat od zwolnienia ze służby wojskowej, jeżeli śmierć nastąpiła wskutek chorób powstałych lub urazów doznanych w czasie odbywania służby wojskowej,

2) inwalidy wojskowego uprawnionego w chwili śmierci do renty inwalidzkiej.

2. Świadczenia przysługują również członkom rodziny żołnierza, który zaginął w czasie pełnienia służby wojskowej. Prawo do tych świadczeń wygasa z upływem terminu, w którym najwcześniej mogło nastąpić uznanie żołnierza za zmarłego.

3. Za pozostającą w związku ze służbą wojskową uważa się śmierć, która nastąpiła wskutek przyczyn wymienionych w art. 32.

4. Przepisy ust. 1—3 stosuje się odpowiednio do członków rodzin osób wymienionych w art. 42.

Art. 44. Członkami rodziny uprawnionymi do świadczeń są: dzieci, wnuki, rodzeństwo, małżonki i rodzice, jeżeli spełniają warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej w myśl przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 45. 1. Uprawnionym członkom rodziny przysługuje renta rodzinna, która wynosi miesięcznie:

Liczba członków rodziny uprawnionych do renty	Procent podstawy wymiaru w razie śmierci	
	w związku ze służbą wojskową	bez związku ze służbą wojskową
jedna osoba	70	60
dwie osoby	75	65
trzy i więcej osób	85	75

Przepisy art. 25 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 43 ust. 2, renta rodzinna przysługuje w wysokości przewidzianej dla rodziny po żołnierzu zmarłym.

Art. 46. 1. Podstawę wymiaru renty rodzinnej stanowi w zależności od wyboru osoby uprawnionej:

- 1) uposażenie określone w art. 37 ust. 1,
- 2) wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia określone w art. 37 ust. 3 i 4,
- 3) wynagrodzenie osiągnięte przez inwalidę wojskowego za okres ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia albo kolejnych 24 miesięcy zatrudnienia z okresu 12 lat przed jego śmiercią.

Jeżeli wynagrodzenie podlegało podatkowi od wynagrodzeń i składce na cele emerytalne, pomniejsza się je o kwotę tego podatku i składki.

2. Podstawa wymiaru renty rodzinnej nie może być niższa od odpowiednich kwot określonych w art. 25 ust. 2 pkt 1.

3. Do renty rodzinnej stosuje się odpowiednio przepisy art. 37 ust. 6 i 7.

Art. 47. Wszystkim członkom rodziny przysługuje jedna łączna renta rodzinna.

Art. 48. Do renty rodzinnej przysługują dodatki przewidziane w art. 27 na zasadach określonych w tym przepisie.

Art. 49. Prawo do renty rodzinnej przysługującej po żołnierzu, którego śmierć nie pozostaje w związku ze służbą wojskową, ulega zawieszeniu w razie osiągnięcia wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia lub dochodu z innych źródeł — na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 50. Osoby pobierające renty rodzinne mają również prawo do świadczeń określonych w art. 28 i 29.

Rozdział 6

Przepisy wspólne.

Art. 51. 1. Prawo do świadczeń powstaje z dniem spełnienia się wszystkich warunków wymaganych przez ustawę do uzyskania tego prawa.

2. Prawo do świadczeń ustaje:

- 1) gdy odpadnie którykolwiek z warunków wymaganych do uzyskania świadczeń,
- 2) gdy osoba pobierająca świadczenia uzależnione od inwalidztwa mimo wezwania organu rentowego nie poddała się badaniu lekarskiemu bez uzasadnionej przyczyny,
- 3) ze śmiercią osoby uprawnionej.

Art. 52. W razie ustania prawa do renty inwalidzkiej z powodu braku inwalidztwa prawo do tej renty powstaje ponownie, jeżeli ponowne inwalidztwo powstało wskutek pogorszenia się stanu zdrowia w związku z kalectwem lub chorobą, które uzasadniały poprzednio prawo do renty.

Art. 53. Prawa do świadczeń nie nabywa, a nabyte traci osoba, która wywołała przestępstwem umyślnym okoliczności uzasadniające powstanie prawa do świadczeń lub ich zwiększenie.

Art. 54. 1. Inwalidzie wojennemu pobierającemu rentę inwalidzką obliczoną od podstawy wymiaru określonej w art. 11 ust. 1 pkt 1, który nabył prawo do emerytury, wypłaca się rentę inwalidzką i emeryturę w pełnej wysokości.

2. Inwalidzie wojennemu, pobierającemu rentę inwalidzką obliczoną od podstawy wymiaru w kwocie wyższej niż określona w art. 11 ust. 1 pkt 1, który nabył prawo do emerytury, wypłaca się w zależności od jego wyboru:

- 1) rentę inwalidzką obliczoną od podstawy wymiaru w kwocie wyższej niż określona w art. 11 ust. 1 pkt 1, powiększoną o połowę emerytury, albo
- 2) emeryturę powiększoną o połowę renty inwalidzkiej obliczonej od podstawy wymiaru w kwocie wyższej niż określona w art. 11 ust. 1 pkt 1, albo
- 3) rentę inwalidzką obliczoną od podstawy wymiaru określonej w art. 11 ust. 1 pkt 1 i emeryturę — w pełnej wysokości.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do inwalidy wojennego, który nabył prawo do renty inwalidzkiej za gospodarstwo rolne przekazane następcy lub Państwu.

4. Przepisy ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 stosuje się odpowiednio do inwalidy wojskowego, którego inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą wojskową.

5. Osobie uprawnionej do renty rodzinnej po osobach, o których mowa w art. 24 ust. 1, albo po żołnierzu lub inwalidzie wojskowym, którego śmierć pozostaje w związku ze służbą wojskową — w razie uzyskania prawa do emerytury — wypłaca się w zależności od jej wyboru:

- 1) rentę rodzinną powiększoną o 25% emerytury albo
- 2) emeryturę powiększoną o 25% renty rodzinnej.

6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio w razie uzyskania przez osobę pobierającą rentę rodzinną, o której mowa w tym przepisie, prawa do renty inwalidzkiej za gospodarstwo rolne przekazane następcy lub Państwu.

7. W wypadkach nie wymienionych w ust. 1—6 osobie uprawnionej do renty inwalidzkiej lub rodzinnej na podstawie niniejszej ustawy oraz do innych świadczeń o charakterze rentowym wypłaca się jedno świadczenie — wyższe lub przez nią wybrane.

8. Dodatek z tytułu odznaczeń państwowych przysługujący osobom, o których mowa w ust. 1—6, wypłaca się na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, przy czym łączna jego wysokość nie może przekraczać 3.000 zł miesięcznie.

9. Inwalida, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 i w ust. 3, 4 i 7, zachowuje prawo do dodatku pielęgnacyjnego oraz innych uprawnień, które przysługiwały mu z tytułu renty inwalidzkiej.

Art. 55. 1. Wysokość renty inwalidzkiej ulega na wniosek inwalidy ponownemu ustaleniu, jeżeli inwalida nie nabył prawa do emerytury lub renty z innego tytułu, a po przyznaniu renty inwalidzkiej zatrudniony był co najmniej przez 24 miesiące, i jeżeli renta obliczona od wynagrodzenia z tytułu tego zatrudnienia byłaby wyższa od renty, do której jest uprawniony. Przy ustalaniu wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru renty stosuje się przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

2. Ponowne ustalenie wysokości renty inwalidzkiej następuje po ustaniu zatrudnienia; rentę podwyższoną wypłaca się, jeżeli inwalida nie osiąga wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia lub dochodu z innych źródeł.

Art. 56. 1. Świadczenia przyznaje się na wniosek osoby uprawnionej.

2. Prawo do świadczeń ustala organ rentowy w formie decyzji.

3. Od decyzji organu rentowego przysługują osobie zainteresowanej środki prawne przewidziane w odrębnych przepisach.

4. Do postępowania w sprawie ustalania prawa do świadczeń i wypłaty świadczeń stosuje się przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin. Przewidziane w tych przepisach obowiązki zakładów pracy ciążyą na właściwych jednostkach wojskowych w zakresie określonym przez Ministra Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

Art. 57. 1. Związek zranień, kontuzji i innych obrażeń lub chorób z działaniami wojennymi lub mającymi charakter wojennych albo ze służbą wojskową oraz związek śmierci żołnierza z tymi działaniami lub tą służbą ustala wojskowa komisja lekarska. Wojskowa komisja lekarska ustala również związek śmierci ze służbą wojskową żołnierza zwolnionego ze służby, jeżeli śmierć nastąpiła w wojskowym zakładzie leczniczym. Związek zranień i kontuzji z działaniami wymienionymi w art. 8 ustala wojskowa komisja lekarska, z wyjątkiem związku zranień i kontuzji z działaniami wymienionymi w pkt 4 lit. a) tego artykułu, który ustala komisja lekarska służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

2. Grupę inwalidztwa i datę jego powstania, związek inwalidztwa z działaniami wojennymi lub mającymi charakter wojennych albo ze służbą wojskową, związek śmierci ze służbą wojskową żołnierza zwolnionego ze służby, który zmarł poza wojskowym zakładem leczniczym, oraz związek śmierci inwalidy ze służbą wojskową ustala komisja lekarska do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, w skład której wchodzi także lekarz — przedstawiciel Związku Inwalidów Wojennych PRL, na podstawie orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej lub komisji lekarskiej służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, o których mowa w ust. 1.

Art. 58. W razie śmierci osoby pobierającej rentę inwalidzką lub członka jej rodziny albo osoby pobierającej rentę rodzinną przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości i na warunkach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 59. 1. Renty inwalidzkie przewidziane w ustawie dla inwalidów wojennych przysługują również osobom zaliczonym do jednej z grup inwalidów wskutek inwalidztwa powstałego w związku z działaniami wojennymi lub mającymi charakter wojennych w okolicznościach

innych niż określone w art. 6, jeżeli osoby te były uznane za inwalidów wojennych w myśl przepisów obowiązujących przed wejściem w życie ustawy.

2. Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1, uprawniona jest z tytułu inwalidztwa do świadczeń o charakterze rentowym z instytucji zagranicznej, rentę przysługującą na podstawie niniejszej ustawy zmniejsza się o 1.750 zł miesięcznie, niezależnie od zmniejszenia wynikającego z przepisów o zbiegu uprawnień rentowych.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do rent rodzinnych, z tym że zmniejszenie renty, o którym mowa w ust. 2, wynosi 1.250 zł.

4. Osobom, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługują uprawnienia określone w art. 12, 13, 15, 16, 18 i 21—23, a osobom, o których mowa w ust. 3, określone w art. 27 i 28.

Art. 60. 1. Świadczenia przewidziane w ustawie dla inwalidów wojskowych przysługują również osobom zaliczonym do jednej z grup inwalidów na skutek inwalidztwa powstałego w czasie czynnej służby wojskowej w formacjach innych, niż określone w art. 30, jeżeli osoby te uznane były za inwalidów wojskowych w myśl przepisów obowiązujących przed wejściem w życie ustawy.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do rent rodzinnych.

Art. 61. 1. Inwalidzi i wdowy, którzy w myśl przepisów obowiązujących przed wejściem w życie ustawy mieli prawo do świadczeń w naturze mimo braku uprawnień do świadczeń pieniężnych, prawo to nadal zachowują.

2. Inwalidom uznanym w myśl przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy za inwalidów wojennych z tytułu utraty zdolności zarobkowej od 25 do 44%, pozostającej w związku ze służbą w Wojsku Polskim lub w armiach sojusznicznych, przyznaje się, w razie zaliczenia do I lub II grupy inwalidów z powodu inwalidztwa nie pozostającego w związku z działaniami wojennymi lub mającymi charakter wojennych, rentę inwalidzką w wysokości przewidzianej dla III grupy inwalidów wojennych.

Art. 62. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia:

- 1) podwyższać renty i dodatki do rent,
- 2) podwyższać podstawę wymiaru rent, określoną w art. 11 ust. 1 oraz w art. 25 ust. 2 pkt 1,
- 3) zmieniać wysokość kwot, o których mowa w art. 37 ust. 5, art. 46 ust. 2 i art. 59 ust. 2 i 3.

Art. 63. Przewidziane w ustawie uprawnienia Ministra Obrony Narodowej przysługują Ministrowi Spraw Wewnętrznych w stosunku do żołnierzy pełniących służbę w podległych mu jednostkach.

Art. 64. W sprawach nie uregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się odpowiednio art. 8 ust. 2, art. 23—25, 41, 45, 65, 77, 78, 80, 83—85 i 99—112 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267).